

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2026-08-20

Ärendenummer
NV-26-078103

Klimat-och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Förslag om mål för trygg energiförsörjning (KN2026/01473)

Sammanfattning

Naturvårdsverket välkomnar promemorian och tillstyrker förslaget till mål för trygg energiförsörjning. Vi bedömer dock att promemorian kan kompletteras med en mer heltäckande beskrivning av samtliga systemfunktioner som bidrar till ett motståndskraftigt energisystem, särskilt funktionerna energilagring och flexibilitet. Vi framhåller också att promemorian tydligare bör belysa att klimatförändringarna inte bara ökar risken för störningar, utan också förändrar de grundläggande förutsättningarna för energisystemets utveckling och funktion. Slutligen konstaterar vi att den fortsatta beredningen med fördel kan kompletteras med en mer heltäckande konsekvensanalys, där det tydligare framgår vilka indirekta och långsiktiga konsekvenser som det föreslagna målet kan få för framtida styrning, investeringar och andra samhällsmål.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

2 Mål för trygg energiförsörjning

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget till mål för en trygg energiförsörjning. Samtidigt ser vi att promemorian på ett mer fullständigt sätt skulle kunna beskriva samtliga systemfunktioner som bidrar till ett robust energisystem och hur klimatförändringar kan påverka förutsättningarna för energisystemets utveckling.

Framtidens energisystem bygger på flera systemfunktioner

Naturvårdsverket föreslår att promemorian kompletteras för att bättre spegla samtliga systemfunktioner som ett tryggt och motståndskraftigt energisystem vilar på. Promemorian betonar betydelsen av ett robust och diversifierat energisystem för att uppnå en trygg energiförsörjning, men fokuserar i huvudsak på energikällor och produktionssidan.

Ett tryggt och motståndskraftigt energisystem vilar på fem ömsesidigt beroende systemfunktioner: effektiv energianvändning, energiproduktion, energiinfrastruktur, energilagring och flexibilitet. Dessa funktioner samverkar

för att säkerställa leveranssäkerhet, robusthet och effektiv resursanvändning under såväl normala förhållanden som vid störningar och kriser.

Vi bedömer att systemfunktionerna energilagring och flexibilitet skulle kunna återspeglas tydligare i promemorian. De utgör inte enbart enskilda tekniska lösningar, utan är grundläggande funktioner i ett modernt energisystem. De möjliggör en effektiv användning av befintlig produktion och nätkapacitet, stärker systemets motståndskraft samt bidrar till att hantera variationer i både produktion och efterfrågan. En tydligare beskrivning av systemfunktionerna skulle ge ett mer heltäckande och framtidsinriktat ramverk utan att peka ut eller prioritera specifika energikällor.

Klimatförändringarna innebär ett förändrat normalläge

Naturvårdsverket bedömer att promemorian tydligare bör belysa klimatförändringarnas påverkan på energisystemets långsiktiga utveckling. Vi delar promemorians bedömning att de flesta störningar i energisystemet orsakas av väderrelaterade händelser och att klimatförändringarna förväntas få en allt större påverkan på energisystemet. Klimatförändringarna förändrar dock även de grundläggande förutsättningarna för energisystemets utveckling och funktion, exempelvis genom förändrade behov av uppvärmning och kylning samt genom påverkan på förutsättningar för energiproduktion från bland annat vatten- och kärnkraft.

3 Konsekvensanalys

Konsekvensanalysen belyser indirekta effekter i begränsad utsträckning

Naturvårdsverket delar promemorians bedömning att förslaget inte medför några direkta ekonomiska eller administrativa konsekvenser, eftersom förslaget avser ett övergripande mål och inte innehåller konkreta styrmedel eller regleringar. Samtidigt är analysen begränsad eftersom den inte behandlar de indirekta effekter som ett nytt övergripande energipolitiskt mål kan få för framtida normgivning, myndighetsutövning och investeringsbeslut.

Naturvårdsverket konstaterar att den fortsatta beredningen med fördel kan kompletteras med en mer heltäckande konsekvensanalys. Mål av detta slag kommer sannolikt att utgöra en utgångspunkt för framtida lagstiftning, föreskrifter, myndighetsuppdrag och prioriteringar inom energiområdet. Det kan därmed påverka företagens investeringsförutsättningar och konkurrenskraft, myndigheternas resursbehov samt utvecklingen av energisystemet i stort. En mer utvecklad konsekvensanalys bör därför redovisa hur det föreslagna målet kan förväntas påverka olika aktörer och vilka principiella avvägningar som kan följa när målet omsätts i praktiken. Detta skulle ge remissinstanser och beslutsfattare ett bättre underlag för att bedöma förslagets långsiktiga konsekvenser.

Synergier med miljömålsarbetet

I konsekvensutredningen beskrivs att det föreslagna målet kan komma att påverka förutsättningarna för hur andra samhälls- och miljömål kan uppfyllas. Naturvårdsverket vill i sammanhanget framhålla vår bedömning att det finns tydliga synergier mellan det föreslagna målet och arbetet med de nationella miljö kvalitetsmålen. Inom ramen för Naturvårdsverkets regeringsuppdrag Fördjupad utvärdering av miljömålen 2027 har Svenska miljöinstitutet (IVL) genomfört en systemanalys som visar på tydliga synergier mellan miljömålsarbetet och totalförsvaret, bland annat inom energiområdet. Analysen

visar att flera miljöåtgärder – exempelvis kopplade till robust energiförsörjning – samtidigt bidrar till att stärka totalförsvarets förmåga. Studien visar att de mest betydelsefulla synergierna är strukturella och långsiktiga, men att det också finns målkonflikter som är mer avgränsade.¹ Naturvårdsverket kommer att bereda resultaten vidare inom ramen för det fortsatta arbetet med Fördjupad utvärdering av miljömålen 2027.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Maria Ohlman efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit tillförordnade biträdande enhetschefen Jenny Oltner samt handläggarna Tobias Persson, Olof Blume och Vanessa Liu.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Ohlman

Marie Uhrwing

Kopia till:
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
hanna.sundqvist@regeringskansliet.se

¹ Jivén m.fl. (2026), *Miljömål och totalförsvaret. Systemanalys av synergier och målkonflikter*. Rapport C11239, Svenska miljöinstitutet (IVL).